

Anna von Sydow
Tel: 010-698 16 65
anna.vonsydow
@naturvardsverket.se

MÖTESANTECKNINGAR
2017-05-10 Ärenden:
NV-02982-14

NÄRVARANDE

Jöran Hägglund
Ruona Burman
Annica Idestrom
Torkel Idestrom
Lisa Tenning
Maano Aunapuu
Anna von Sydow
Erik Hellberg Meschaks
Sara Hommen
Lars-Ove Sjajn
Niklas Gröndahl
Jonas Kråik
Aijlin Kråik
Reidar Nordfjell
Nicklas Johansson
Cilla Gauffin
Jari Hiltula
Mats Forsslund

Länsstyrelsen Jämtlands län
dito
dito
dito
dito
Naturvårdsverket
dito
Dito
dito
Sametinget
Mittådalenens sameby
Handölsdalens sameby
dito
dito
Tossåsens Sameby
Bergs kommun
Åre kommun
Jämtland Härjedalen Turism

Michael Teilus

Inbjuden från Laponiaprocessen

Beredningsgruppens möte nummer 7

Plats: Länsstyrelsen, residenset
Datum: 2017-05-10. 09.30 – 15:00

1. Laponiaprocessen

Jöran öppnade mötet och hälsade alla välkomna till mötet.

Michael Teilus började berätta om "Laponia-processen".

Michael redogjorde för bakgrunden till Världsarvsutnämningen av Lapplands världsarv. Han gick också igenom tiden mellan utnämningen av UNESCO 1996 till dess att länsstyrelsen i Norrbotten fick ett regeringsuppdrag att, tillsammans med berörda samebyarna och kommuner, ta fram ett förslag till förvaltningsorganisation, förvaltningsplan och förslag till nya föreskrifter för de i världsarvet ingående områdesskydd, genom 4 nationalparker och 2,5 naturreservat.

Arbetet med Laponiaprocessen kom till först efter ca 10år då dåvarande landshövding PO Eriksson lyckades samla samebyarna, kommunerna och Naturvårdsverket till en gemensam överenskommelse om en hemställan till Regeringen om uppdrag för arbetet. Då hade man enats om värdegrund, viljeinriktning, samisk majoritet och lokal förankrad förvaltning.

Michael berättade vidare att hela processen omfattade ca 80 personer som deltog i någon av alla olika grupper som träffades regelbundet under åren då processen pågick från 2006 – 2011.

Helheten var viktig i processen samt lärandet och ömsesidig respekt.

Inledningsvis utbildades alla i frågor såsom rennäringslagen, renskötselrätten, allemansrätten, områdesskydd mm.

Flera forskare följde processen och har skrivit doktoravhandlingar på hur det gick till liksom utvärderingar som också har gjorts.

Organisationen av Laponiaprocessen formades och alla var överens om hur den skulle se ut. Man tittade på olika förvaltningsformer och gjorde en egen utredning innan man landade i ett förslag. Kosterhavsdelegationen var en modell för det hela.

Värdegrunden skulle hållas levande och samebyarna avstod frågor som var av politisk karaktär. Dessutom landade man tillsamman i att konsensusförfarande i alla led var en förutsättning. Alltså alla beslut ska även fortsättningsvis fattas i konsensus. Detta ger en känsla av hållbarhet över tid – vi går inte vidare innan alla är överens.

Hur går detta att överföra till arbetet i VSH?

Mjuka värden i de olika delarna i processen är viktiga att tala om liksom hur delaktigheten tas om hand. Men både mjuka och hårda värden behöver diskuteras.

2. ”Ledutredningen” inom området Vålådalen-Sylarna-Helags

Annica redogjorde för vad som görs inom uppdraget ”ledutredningen inom Vålådalen-Sylarna-Helags”. Målet är att få till ett förslagsunderlag till eventuella beslut på ett långsiktigt hållbart ledssystem i området som är grundat på den kunskap som finns i området.

Ledsystemet syftar till att ge största möjliga upplevelsevärden för besökaren men inte påverka bevarandet av naturvärden eller möjligheterna till fortsatt renskötsel i området.

De hetaste frågorna är besökstryck kontra renskötsel, cykling och markslitage i stort, informationen till besökare. Men också frågor kring skoterkörning, behovet av ”närleder”, jakt, fiske mm som är kopplade till processen kring en nationalparksbildning.

Annica betonade att det behövs ett eget projekt kring kommunikationsfrågorna vilket ligger helt i linje med vad som behöver göras i en nationalparksbildningsprocess.

Nästa steg för Annica och Torkel i ”Ledutredningen” är att sammanställa allt som kommit in vid möten och träffar, fältinventering i sommar, återkoppling till berörda och slutsammanställning i december i år.

Jari efterlyste synpunkter från Östersundsborna, vilka är en stor grupp som använder området för sitt friluftsliv. Jari saknade också en arbetsgrupp för detta arbete.

3. Länsstyrelsen informerar

Jöran H. informerade om mötet med landsbygdsministern angående § 28 i jaktförordningen. Tjänstemännen på departementet ska titta på om man kan hitta alternativa lösningar i frågan.

Ruona berättade att naturvårdsenheten har genomgått en omorganisation och att hon behöver lägga sin tid på det interna arbetet. Annica Idestrom kommer att gå in som länsstyrelsens projektledare i nationalparksprojektet på 50% under 2017. Ruona kommer att maila ut "listor" på ersättningen för samebyarnas deltagande i mötena i projektet (enligt viltförvaltningsdelegationens mötesarvoden).

4. Nästa steg i projektet

Naturvårdsverket, Maano A. informerade om att Sara Hommen blir projektledare tillsammans med Ola Larsson, båda från Naturvårdsverket. Det innebär att Annica blir biträdande projektledare i projektet. Anna vS kommer att vara delaktig med expertkunskap i projektet.

Naturvårdsverket kommer också att finansiera en samisk Samordnare på 50 % som kommer att placeras på länsstyrelsen. En rekryteringsgrupp tillsätts med samisk medverkan, annonsutkastet kommer också att gå till samebyarna.

Maano informerade också om att de nya projektledarna tillsammans och i dialog med beredningsgruppen ska ta fram förslag till en ev. förändrad organisation, process och dialog för projektet.

Jari frågade efter möjligheter till kommunerna för medel för utredningsarbete. Frågan tas med av Naturvårdsverket.

Mats tycker att nuvarande beredningsgrupp ska samlas ytterligare en gång för att lägga grunden för hur processen framöver bör gå till.

Cilla menade att vi behöver ta fram en "värdegrund" som vi kan ha i arbetet framöver.

Mats bad Annica och Sara att sammanställa vilka frågeställningar de ser och ta med till nästa möte. Det viktiga är att det inte blir en "halvhalt" i projektet igen. Sara ser ett antal oberoende frågeställningar att ta upp.

Annica menade att det är bara att kontakta de nya projektledarna om det finns frågeställningar som parterna anser behöver lyftas.

Jari menade att budgeten och budgetramar är viktiga att lyfta i gruppen. Han fick medhåll från flera. Jari ser fram emot nästa steg i projektet.

Nicklas menade att det är viktigt att samordnaren kommer på plats först. Samstämmighet om att ett möte behövs före midsommar.

5. Nästa möte

Mötet enades om att träffas nästa gång den 7/6 på fm 09:00 till 13:00, med avslutande lunch.